

РЕШЕНИЕ

№ 2082

гр. София, 25.04.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-В СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и девети март през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Анелия Маркова

Членове: Пепа Маринова-Тонева
Георги Стоев

при участието на секретаря Юлиана Ив. Шулева
като разгледа докладваното от Анелия Маркова Въззивно гражданско дело
№ 20221100504283 по описа за 2022 година

и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.258 и следв.ГПК.

Образувано е по **въззивна жалба** на С. А. Г., **ответник пред СРС**, срещу решение № 20222587 от 15.12.2021 г. по гр.д.№ 14306 по описа за 2021 г. на СРС, Трето ГО, 180-ти състав, с което е уважен предявеният от ищеца срещу ответника /въззивник/ иск по чл.422, ал.1 ГПК.

Излагат се доводи за допуснати процесуални нарушения във връзка със защитата на ответника. Счита, че съда е задължен служебно да назначи съдебно-техническа експертиза за изясняване на спора. Като не сторил това бил накърнил правото на защита на ответника.

Иска се отмяна на първоинстанционното решение, както и постановяване на друго, с което така предявеният иск по чл.422 ГПК да бъде приет за неоснователен. Претендират се разноски.

По въззивната жалба е постъпил отговор от ищеца пред СРС- „И.Ф.“ ЕООД в който се излага становище за нейната неоснователност и правилност на така постановеното от СРС, решение. Противопоставя се на

искането за допускане на съдебно-техническа експертиза като сочи че такава не била искана пред СРС. Освен това въззивната жалба била недопустима, тъй като се навеждали доводи за извършено престъпление, което разследване не било в компетентност на СГС. Претендира разноски.

По допустимостта на въззивната жалба:

За обжалваното решение въззивникът е бил уведомен на 18.01. 2022 г., обстоятелство, което се установява от съдържащата се по делото /пред СРС/ призовка.

Въззивната жалба е подадена на 27.01. 2022 г.

Следователно същата е в срока по чл. 259, ал.1 ГПК.

С първоинстанционното решение с а уважени предявените срещу въззивника/ответник пред СРС/ искове по чл.422, ал.1 ГПК във връзка с чл.240, ал.1 и ал.2 ЗЗД вр. чл.79, ал.1, прл.1 ЗЗД и по чл.86, ал.1 ЗЗД.

Ето защо съдът счита, че **въззивната жалба е допустима.**

По основателността на въззивната жалба:

Съгласно чл. 269 ГПК въззивната инстанция се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част. По останалите въпроси – само доколкото са посочени в жалбата.

След служебно извършена проверка настоящата инстанция приема, че **обжалваното решение е постановено във валиден и допустим процес:**

За издадената на 20.10.2020 г. по ч.гр.д.№ 63976 по описа за 2019 г. на СРС, 180 състав, заповед за изпълнение на парично задължение по чл.410 ГПК, длъжникът е бил уведомен на 09.11.2020 г.

На 20.11.2020 г./по пощата/ е подадено възражение по чл.414, ал.1 ГПК.

СРС е дал указания на заявителя по чл.415, ал.1, т.2 ГПК, за които последният е уведомен на 02.03.2021 г.

Исковата молба е предявена на 11. 03.2021 г.

Следователно същата е в срока по чл.415, ал.1 ГПК.

По доводите във въззивната жалба:

За да постанови решение в обжалвания смисъл, СРС е приел, че по делото се доказало наличие на облигационно отношение по договор за

предоставяне на финансови услуги от разстояние, която правна уредба се съдържа в чл.6 ЗПФУР. В чл.18 от същия закон били регламентирани задълженията на кредитора. За изпълнение на тези задължения съгласно нормата на чл.18, ал.2 ЗПФУР, приложение намирал чл.293 ТЗ, а за електронните изявления – ЗЕДЕП. Приложима била редакцията на чл.3 ЗЕДЕП относно формата на електронния документ. Съдебната практика приемала, че не е необходимо електронния документ да бъде инкорпориран на хартия и да е подписан. Съобразно разпоредбата на чл.4, изр.1 ЗЕДЕП автор на електронното изявление било лицето, което се сочело като негов извършител. В представения по делото договор за кредит от разстояние № 124630/22.03.2016 г. били инкорпорирани подробни данни за ответника поради което страните били обвързани от този договор. Този извод бил подкрепен и от заключението на съдебно-счетоводната експертиза, което СРС е кредитирал. В това заключение било посочено, че платежната сметка, по която е преведена сумата по кредита от ищеца на ответника, била открита по молба на С. Г. след предоставяне на документ за самоличност в офис на „Изи пей“ или чрез КЕП. Затова доводът на ищеца, че договора е недействителен поради липса на съгласие, бил неоснователен. Твърденията на ищеца, че след осъществена кореспонденция между страните по делото се установило, че трето лице е злоупотребило с личните данни на ответника, били недоказани. В чл.2 от договора бил уговорен размера на отпуснатия кредит, а именно сумата в размер на 400 лв., като вземането било изискуемо с оглед постигнатото съгласие в чл.4, ал.3, т.1, сумата да бъде изплатена на 12 месечни вноски, последната от които бил падеж, настъпил на 17.03.2017 г. СРС е приел за неоснователни възраженията в отговора на исковата молба, че сумата по кредита не е получена като се позовал на заключението на СЧЕ в което било посочено, че сумата е усвоена от С. Г. на 22.03.2016 г. като същата му била предоставена по откритата платежна сметка. Като основание за това било посочено договор за заем № 124630. Този извод се подкрепял и от представеното по делото платежно нареждане. От заключението на вещото лице се установявало и, че от ответника не са извършвани плащания. Непогасеният размер на кредита възлизал на главница в размер на 400 лв. В чл.2, ал.1, т.3 от договора страните били уговорили фиксиран годишен лихвен процент – 40,15 лв., а в т.4 – общата подлежаща на връщане сума в размер на 485, 76 лв., от която сума 400 лв.-главница и 85,76 лв.- възнаградителна

лихва. От заключението на СЧЕ се установявало, че договорната лихва за периода от 22.03.2016 г.- 17.03.2017 г. възлиза на 85,76 лв., т.е. претенцията била основателна. СРС е приел за неоснователни доводите на ответника за противоречие на договора с чл.22 ЗПК, тъй като в самия договор бил инкорпориран погасителен план. Затова неоснователни били и възраженията на ответника, че лихвения процент и разходите по кредита били посочени по заблуждаващ начин.

Софийски градски съд, действащ като въззивна инстанция приема следното:

Основателността на предявените главни искове е обусловена от установяването при условията на пълно и главно доказване от страна на ищеца /чл. 154, ал. 1 ГПК/ на следните правопораждащи факти: 1/ възникването на твърдяното облигационно правоотношение, в т.ч. наличието на уговорка за заплащането на възнаградителна лихва; 2/ че ищецът е изпълнил задължението си да предостави заемната сума в уговорената валута и в определения срок и 3/ че претендираните вземания са изискуеми.

Видно от съдържанието на отговора по исковата молба, ответникът е оспорил наличието на облигационно връзка с ищеца като е посочил, че трето лице е злоупотребило с личните му данни и от негово име е сключил така наречения „бърз кредит“. Това трето лице било усвоило и отпуснатата сума по кредита. В този смисъл бил и проведения между страните телефонен разговор. Предложението на ответника за доброволно уреждане на отношенията между страните било отхвърлено от страна на ищеца. Тъй като договорът бил реален, то при липсата на предоставяне на средства на кредитополучателя, за ответника не възниквало задължение за възстановяване на суми. Освен това договорът бил недействителен поради липсата на съгласие. Договорът бил недействителен и на основание чл.22 ЗПК вр. с чл.11, т.12 ЗПК, както и поради неизпълнение на задълженията от страна на кредитодателя по чл.5, ал.2 ЗПК. Налице били неравноправни клаузи. Освен това не били предоставени и ОУ. Следвало да се има предвид и, че ответника имал качеството на потребител по арг. от пар.13 от ЗЗП.

Следователно недействителност на процесния договор се сочи от ответника, а не както е приел СРС- от ищеца. Следва да отбележим, че ответника в срока по чл.131 ГПК прави възражения по иска, насочен срещу

него, а доводите са тезата на ищеца, а не на ответника.

Противно на приетото от СРС, от страна на ищеца няма направени доводи, че след осъществена кореспонденция между страните по делото се установило, че трето лице е злоупотребило с личните данни на ответника. Това е възражението на ответника в срока по чл.131 ГПК.

Относно наличието на договорна връзка между страните по спора:

Регламентацията на договора за потребителски кредит се съдържа в Закона за потребителския кредит - ЗПК /Обн., ДВ, бр. 18 от 05.03.2010 г., в сила от 12.05.2010 г. / - чл. 9, като това е договор, въз основа на който кредиторът предоставя или се задължава да предостави на потребителя кредит под формата на заем, разсрочено плащане и всяка друга подобна форма на улеснение за плащане, с изключение на договорите за предоставяне на услуги или за доставяне на стоки от един и същи вид за продължителен период от време, при което потребителят заплаща стойността на услугите, съответно стоките, чрез извършването на периодични вноски през целия период на тяхното предоставяне.

Формата за действителност на договора за потребителски кредит е писмена - чл. 10, ал. 1 ЗПК - на хартиен или друг траен носител; по ясен и разбираем начин; в два екземпляра - по един за всяка от страните по договора /дефиниция на понятието "траен носител" се съдържа в § 1, т. 10 от ДР на ЗПК - това е всеки носител, даващ възможност на потребителя да съхранява адресирана до него информация по начин, който позволява лесното ѝ използване за период от време, съответстващ на целите, за които е предназначена информацията, и който позволява непромененото възпроизвеждане на съхранената информация/.

ЗПК допуска възможността договорът за потребителски кредит да бъде сключен от разстояние, като в този случай съгласно чл. 5, ал. 9, кредиторът трябва да предостави на потребителя стандартния европейски формуляр съгласно приложение 2, а според чл. 5, ал. 13, когато договорът за предоставяне на потребителски кредит е сключен по инициатива на потребителя чрез използването на средство за комуникация от разстояние по смисъла на Закона за предоставяне на финансови услуги от разстояние /ЗПФУР/, което не позволява предоставяне на преддоговорната информация на хартиен или друг траен носител, както и в случаите по, ал. 10 /при

използването на телефон като средство за комуникация или друго средство за гласова комуникация от разстояние/, кредиторът, съответно кредитният посредник, предоставя преддоговорната информация посредством формуляра по, ал. 2 незабавно след сключването на договора за потребителски кредит.

Изискванията за предоставяне на финансови услуги от разстояние са регламентирани в Закона за предоставяне на финансови услуги от разстояние /ЗПФУР/, като според чл. 6 договорът за предоставяне на финансови услуги от разстояние е всеки договор, сключен между доставчик и потребител като част от система за предоставяне на финансови услуги от разстояние, организирана от доставчика, при която от отправянето на предложението до сключването на договора страните използват изключително средство за комуникация - едно или повече. Дефиниция на понятието "финансова услуга" се съдържа в § 1, т. 1 от ДР на ЗПФУР - това е всяка услуга по извършване на банкова дейност, кредитиране, застраховане, допълнително доброволно пенсионно осигуряване с лични вноски, инвестиционно посредничество, както и предоставяне на платежни услуги, а на "средство за комуникация от разстояние" - в § 1, т. 2 от ДР на ЗПФУР, в който е посочено, че това е всяко средство, което може да се използва за предоставяне на услуги от разстояние, без да е налице едновременно физическо присъствие на доставчика и на потребителя.

Разпоредбата на чл. 18, ал. 1 ЗПФУР задължава доставчика да доказва, че е: 1/. изпълнил задълженията си предоставяне на информация на потребителя; 2/. спазил сроковете по чл. 12, ал. 1 или 2 и 3/. **получил съгласието на потребителя за сключването на договора** и, ако е необходимо, за неговото изпълнение през периода, през който потребителят има право да се откаже от сключения договор.

За доказване на електронни изявления се прилага Законът за електронния документ и електронния подпис - ЗЕДЕП, като изявленията, направени чрез електронна поща, се записват със съгласието на другата страна и имат доказателствена сила за установяване на обстоятелствата, съдържащи се в тях - чл. 18, ал. 2 и 3 ЗПФУР.

Електронното изявление е предоставено в цифрова форма словесно изявление, което може да съдържа и несловесна информация, а електронното изявление, записано на магнитен, оптичен или друг носител с възможност да

бъде възпроизведено, съставлява електронен документ - чл. 2, ал. 1 и 2 и чл. 3, ал. 1 ЗЕДЕП. Същото се счита за подписано при условията на чл. 13, ал. 1 от закона - за електронен подпис се счита всяка електронна информация, добавена или логически свързана с електронното изявление за установяване на неговото авторство. Законът придава значение на подписан документ само на този електронен документ, към който е добавен квалифициран електронен подпис /чл. 13, ал. 3 ЗЕДЕП/, но също така допуска страните да се съгласят в отношенията помежду си да придадат на обикновения електронен подпис стойността на саморъчен /чл. 13, ал. 4 ЗЕДЕП/. В случая в клаузата на чл. 4а, ал. 3 от договора е посочено, че страните ще признават електронния подпис, положен чрез сайта на доставчика на услугата, със стойността на саморъчен подпис в отношенията помежду си по смисъла на чл. 13, ал. 4 от ЗЕДЕП.

Безспорно, за да бъдат обвързани от договорна връзка е необходимо съвпадане на волеизявленията на двете страни. В случая ответникът сочи, че не е изразявал съгласие за сключване на процесния договор за кредит.

Принципно представянето на документ, върху който липсва подпис на издателя му, предпоставя, че фактът на писменото изявление и неговото авторство ще бъдат установявани с други доказателствени средства при оспорване кой е издателят му.

В конкретния случай от страна на ответника е налице оспорване относно подписването с електронен подпис на процесния договор за кредит.

Съгласно разпоредбата на чл. 13, ал. 1 ЗЕДЕП електронен подпис е всяка информация в електронна форма, добавена или логически свързана с електронното изявление, за установяване на неговото авторство. От страна на ищеца, обаче, не са ангажирани доказателства за авторството на документа.

Наред с това в представените по делото /л.12 и следв. пред СРС/ Общи условия на "Изи Финанс" ЕООД, приложими към договорите за потребителски кредит, е посочено, че договарянето се осъществява чрез средствата за комуникация от разстояние /електронна поща, уебсайт и телефон/, като договорът за потребителски кредит се сключва във формата на електронен документ и правоотношението се реализира при спазване на изискванията на ЗПФУР, Закона за платежните услуги и платежните системи, ЗЗД, ЗЕДЕП и ЗПК; **сключването на договора за потребителски кредит става по инициатива на клиента /кредитополучателя/, като за да получи**

кредит той попълва искане за предоставяне на кредит/, намиращ се на уебсайта на дружеството, като с натискане на бутона "Напред", кандидатът изпраща своето изрично, предварително искане за предоставяне на кредит от разстояние, както и молбата за кредит, която ще бъде разгледана; за да се пристъпи към сключване на договора за потребителски кредит, е необходимо дружеството да е одобрило отпускането на кредита на клиента и да го е информирало за това чрез изпращането на електронна поща; в случай че кредитополучателят е одобрен, договорът за потребителски кредит, заедно с Общите условия и стандартния европейски формуляр за предоставяне на информация за потребителските кредити се изпращат на неговата електронна поща; след като кредитополучателят потвърди, че е запознат и приема договора, заедно с Общите условия и формуляра, се счита, че между потребителя и "Изи Финанс" ЕООД има сключен договор за потребителски кредит. Със сключването на договора, потребителят се съгласява изпълнението на финансовата услуга да започне незабавно, като изпраща до 30 минути електронно писмо, с което го уведомява, че паричните суми са преведени или по посочената от него банкова сметка, или на каса в офис на изипей и предоставя информация относно платеца, стойността на платежната операция в лева и дата на плащането. Изпращането на съгласие/потвърждение до дружеството-кредитор означава, че клиентът-кредитополучател изявява своята воля за сключването на договора и приема Общите условия /чл. 13, ал. 4 вр. с, ал. 1 ЗЕДЕУУ/.

В конкретния случай нито се доказва, че ответника е подал такова искане за отпускане на кредит, нито спазване на визираните в ОУ „стъпки“ за постигане на съгласие между страните по спора, респ. за предоставяне на необходимата информация по параметрите на сделката.

Видно от л.25 заявката по електронната поща е направена от Д.Х., чиято лична карта е изпратена на електронния адрес на ищцовото дружество.

От друга страна, договорът по чл.240 ЗЗД е реален договор, т.е. фактическият състав на сключването му настъпва с предаването на сумата, посочена в договора като заем.

Видно от уведомлението на вещото лице Н., чието заключение СРС е кредитирал, посочената в процесния договор банкова сметка като такава с

титуляр ответника С. Г., изобщо не фигурира в информационните масиви на банката. В този смисъл е и отговора на самата банка, виж л.63 по делото пред СРС.

Действително, вещото лице по СЧЕ в отговор на въпрос № 1, т.2 е посочило, че сумата е предоставена по открита платежна сметка на лицето С. Г. и по която сметка било постъпило плащане от ищеца на 22.03.2016 г. на стойност 400 лв. с основание договор за заем с № 124630 /без посочена дата на сключване/, но настоящата инстанция констатира, че сметката посочена в договора за заем като такава на кредитополучателя и сметката посочена от вещото лице са с различен номер. Освен това заключението почива на предполагаеми за настъпили обстоятелства – че сметката е била открита по молба на С. Г. след предоставяне на документ за самоличност в офис на „Изи пей“ или чрез КЕП.

Съгласно чл.202 ГПК съдът не е длъжен да възприема заключението на вещото лице, а го обсъжда заедно с другите доказателства по делото.

В конкретния случай изводите на вещото лице не се подкрепят от „другите доказателства по делото“ поради което въззивната инстанция намира, че заключението на СЧЕ не следва да бъде кредитирано.

Ще отбележим и, че към исковата молба от страна на ищеца е представен документ за самоличност на едно трето за спора лице, а именно: Д.Б.Х. и електронна кореспонденция с това лице, виж л.23 и 25 по делото пред СРС.

Електронната кореспонденция с ответника по спора всъщност представлява покани за изпълнение на задълженията по договора за кредит.

Доколкото и както правилно в доклада по чл.140 ГПК, обективиран в определение от 15.09.2021 г., СРС е разпределил доказателствената тежест между страните по спора като е указал на ищеца, че носи доказателствената тежест да докаже пълно и главно факта на сключен с ответника договор за заем, то при прилагане на последиците от недоказването, така предявеният иск по чл.422, ал.1 ГПК се явява неоснователен. При липсата на договорна връзка по чл.240 ЗЗД в полза на ищеца срещу ответника не може да бъдат признати вземания както за главница в размер на 400 лв., така и за възнаградителна лихва в размер на 85,76 лв.

Налага се извод, че обжалваното решение е неправилно поради което ще следва да бъде отменено. Вместо това ще бъде постановено друго с което ищцовите претенции по чл.422, ал.1 ГПК ще бъдат отхвърлени като неоснователни.

По разноските:

Пред първата съдебна инстанция:

При това положение първоинстанционното решение се явява **неправилно** и в тази му част **и като такова ще бъде отменено.**

На ищеца разноси не се следват.

На ответника разноси се следват, но такива не са направени и не се присъждат.

Пред въззивната инстанция:

На въззивника разноси се следват, такива са направени за държавна такса за въззивното обжалване в размер на 50 лв. и се присъждат.

На въззиваемия разноси не се следват.

Водим от горното, **СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД**

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 20222587 от 15.12.2021 г. по гр.д.№ 14306 по описа за 2021 г. на СРС, Трето ГО, 180-ти състав, **изцяло.**

И вместо това

ПОСТАНОВЯВА:

ОТХВЪРЛЯ иска, предявен от „И.Ф.“ ЕООД, ЕИК *****, гр.София, ж.к.*****, ул.*****, **срещу** С. А. Г., ЕГН *****, гр.София, кв.*****, *****, ***** съдебен адрес: гр.София, ул.*****- адв.Т. М.,

ЗА ПРИЗНАВАНЕ ЗА УСТАНОВЕНО на основание чл. 422, ал.1 от ГПК, че в полза на „И.Ф.“ ЕООД, ЕИК *****, **срещу** С. А. Г., ЕГН *****,

съществува вземане в размер на 400 лв.- главница по договор за предоставяне на кредит от разстояние № 124630 от 22.03.2016 г., ведно със законната лихва върху главницата от предявяване на иска до окончателното плащане, както и за сумата от 85,76 лв. – възнаградителна лихва за периода от 22.03.2016 г. до 17.03.2017 г., за които суми е издадена заповед за изпълнение по ч.гр.д.№ 63976 по описа за 2019 г. на СРС, 180-ти състав, **като неоснователен и недоказан.**

ОСЪЖДА „И.Ф.“ ЕООД, ЕИК *****, гр.София, ж.к.*****, ул.*****, да заплати на С. А. Г., ЕГН *****, гр.София, кв.*****, *****, *****, съдебен адрес: гр.София, ул.*****- адв.Т. М., **разноски за държавна такса за въззивното обжалване в размер на 50 лв.**

Решението е окончателно и не подлежи на касационно обжалване, арг. от чл.280, ал.3 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____